

Luonnos Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palvelustrategiasta

6.9.2023

Varsinais-Suomen hyvinvointialue • Egentliga Finlands välfärdsområde

Varhan missio, visio ja arvot

STRATEGIA

#Hyvintekijät
#ViGörEttGottJobb

Turvaamme, parannamme,
pelastamme – hyvinvointia
yhdessä, joka päivä.

Vi tryggar, vi botar, vi räddar –
välfärd tillsammans, varje dag.

Ystävällisin
Vänligaste

Vaikuttavin
Effektivaste

Ammattilaisten arvostama
Uppskattat av de professionella

Yliopistollinen
Akademiskt

Kaksikielinen
Tvåspråkigt

Vastuullisen vaikuttavasti
Ansvarsfullt och effektivt

Ystävällisesti ammattitaidolla
Vänligt med yrkeskunnighet

Arvostavan yhdenvertaisesti
Uppskattande och jämlikt

Palvelustrategian tavoite ja tarkoitus

PALVELUSTRATEGIA

Palvelustrategia on osa Varsinais-Suomen hyvinvointialueen strategiaa

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet

Pelastustoimelle laaditaan oma palvelutasopäätös

Palvelustrategiassa huomioidaan asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus

Palvelustrategiassa asetetaan tavoitteita palvelukokonaisuuksille, jotka

- edistävät sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tavoitteiden saavuttamista
- ovat kustannuksiltaan merkittäviä ja/tai laajalle asukasmäärälle tarjottavia palveluita
- joiden toimivuutta on katsottu tarpeen parantaa

Palvelustrategiassa erityisesti tarkasteltavat palvelukokonaisuudet

1. Sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut
2. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
3. Mielensterveys- ja päihdepalvelut
4. läkkäiden kotiin annettavat palvelut, ympärivuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen
5. Perustason sairaalapalvelut

Erityisen tarkastelun kohteeksi on valittu palvelut, joissa on suuret asiakasmäärät tai kustannukset ja merkittävää kehittämistarvetta.

Palvelustrategian yleiset palvelulupaukset ja periaatteet ja koskevat myös kaikkia muita Varhan palveluja

- Erikoissairaanhoito
- Päivystys ja ensihoito
- Vammaisten palvelut
- Työikäisten sosiaalipalvelut
- Muut sosiaalipalvelut

Yleiset palvelulupauksemme asiakkaillemme

- Tarjoamme laadukasta hoitoa, palvelua ja arjen turvallisuutta.
- Osaavat ammattilaisemme varmistavat hyvän palvelun. Yliopistollisuus on toimintamme vaikuttavuuden perusta.
- Kohtaamme sinut ystävällisesti ja mutkattomasti
- Hyvinvointisi on meille tärkeää. Tuemme sinua huolehtimaan omasta hyvinvoinnistasi.
- Saat meihin yhteyden sujuvasti, tarvittaessa ympäri vuorokauden
- Tarjoamme palveluja eri tavoin – myös digitaalisesti. Turvaamme palvelujen ja hoidon oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden.
- Voit vaikuttaa palvelujemme kehittämiseen.

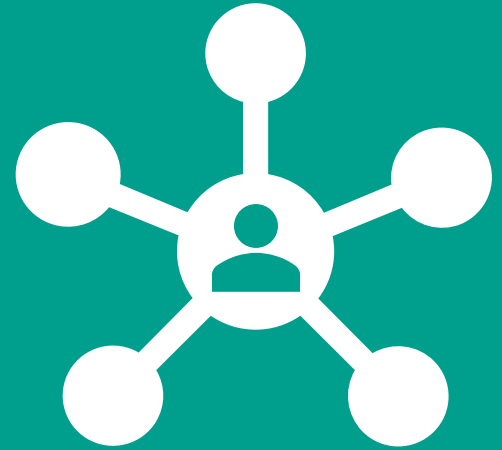
Arvomme ovat:

- Arvostavan yhdenvertaisesti
 - Vastuullisen vaikuttavasti
- Ystävällisesti ammattitaidolla

Palvelustrategian yleiset periaatteet

Palvelurakenne ja palvelujen yhteensovittaminen

- Kevennämme palvelurakennetta ja vahvistamme hoito- ja palveluketjuja.
- Varmistamme palvelujen oikea-aikaisuuden, turvallisuuden ja tarpeenmukaisuuden sekä palvelujen yhteensovittamisen asiakasohjauksella.
- Palvelumme ovat asiakaslähtöisiä, yhdenvertaisia, kaksikielisiä, vaikuttavia ja kustannustehokkaita
- Palvelujen yhteensovittamista vahvistetaan laajasti sosiaali- ja terveystaloudissa, erityis- ja erikoistason palveluja tuodaan lähemmäs muita sosiaali- ja terveystaloudia

Palvelustrategian yleiset periaatteet

Palveluverkko

- Palveluverkko suunnitellaan vastaamaan väestön palvelutarpeita ja väestön kehitystä pitkäjänteisesti.
- Palveluverkko koostuu kiinteistä palvelupisteistä sekä digitaalisista ja liikkuvista palveluista.
- Fyysinen palveluverkko suunnitellaan saavutettavaksi huomioiden väestökeskittymät ja väestön luonnolliset asiointisuunnat.
- Palveluverkkosuunnittelu tähtää tehokkaaseen tilojen käyttöön ja ottaa huomioon talouden reunaehdot, kiinteistöjen kunnon, henkilöstön saatavuuden sekä muun käytettävissä olevan kapasiteetin.

Palvelustrategian yleiset periaatteet

Palvelujen tuottajan valinta

- Hyvinvointialueen riittävä oma palvelutuotanto on järjestämislain mukainen lähtökohta.
- Palvelutuotannon ulkoistaminen muulle toimijalle on tarkoituksenmukaista erityisesti silloin, kun
 - saatavat lisäresurssit parantavat palvelujen saatavuutta
 - saadaan kustannussäästöjä
 - vahvistetaan valinnanvapautta, hoidon jatkuvuutta tai kielellisten oikeuksien toteutumista
 - saadaan uutta tai erityistä osaamista
 - synnytetään uusia toimintamalleja tai innovaatioita
 - turvataan markkinoiden toimivuutta tai kasvatetaan alueen elinvoimaa huomioiden myös pienten ja keskisuurten yritysten toimintamahdollisuudet

Sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut

1. Sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut 1/2

Tavoitteet

- Vahvistamme asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia tarjoamalla sosiaali- ja terveyskeskuksissa palveluja väestön tarpeiden ja elämänvaiheiden mukaisesti
- Sosiaali- ja terveyskeskusten monialaiset palvelut vastaavat nopeasti ja laadukkaasti väestön palvelutarpeisiin ja turvaavat asiakkaan palvelun jatkuvuutta.
- Sosiaali- ja terveyskeskusten asema palvelujärjestelmässä on vahva

Palvelulupaus

”Saat sosiaali- ja terveyskeskuksen palveluja tarpeitasi vastaavalla tavalla”

Palvelurakenne, palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

- Neliportainen palvelurakenne:
 1. Sote-pisteet
 2. Sote-asetat
 3. Laajan palvelun sote-keskukset
 4. Yliopistollinen sote-keskus ja sen keskitetyt erityispalvelut
- Sosiaali- ja terveyspalvelut sovitetaan yhteen asiakkaan tarpeiden mukaisesti.
- Sote-keskuspalvelut ovat aktiivisia sairauksien ennaltaehkäisyssä ja ohjaavat asiakkaita heidän hyvinvointinsa ja terveytensä edistämiseen.
- **Sosiaali- ja terveyspalvelupiste** eli sote-piste on fyysinen palvelupiste. Se tarjoaa muutamia sosiaali- ja terveyspalveluja. Sote-piste on avoinna 1-5 arkipäivänä viikossa.
- **Sote-keskusten ja sote-asemien** palveluvalikoima vastaa väestön palvelutarpeita niin, että niissä tarjotaan kaikkien ikäryhmien tavanomaisia peruspalveluita.
 - Joissakin toimipisteissä on lisäksi tiettyyn asiakasryhmään erikoistunutta osaamista ja palveluita (esimerkiksi lasten, nuorten ja perheiden palvelut, ikääntyneiden palvelut, päihde- ja mielenterveyspalvelut, muut työikäisten sosiaalipalvelut).
 - Sote-keskuksiin integroidaan harkitusti erityispalveluja ja erikoissairaanhoidon palveluja
- **Sote-keskusten** suurimmat yksiköt tarjoavat vastaanottoja myös iltaisin ja viikonloppuisin.
- **Yliopistollinen sote-keskus** vastaa opetus- ja kehittämistoiminnasta sote-keskuspalveluissa ja tarjoaa eräitä erityispalveluja Varhan muille yksiköille

1. Sosiaali- ja terveyskeskuspalvelut 2/2

Tavoitteet

- Vahvistamme asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia tarjoamalla sosiaali- ja terveyskeskuksissa palveluja väestön tarpeiden ja elämänvaiheiden mukaisesti
- Sosiaali- ja terveyskeskusten monialaiset palvelut vastaavat nopeasti ja laadukkaasti väestön palvelutarpeisiin ja turvaavat asiakkaan palvelun jatkuvuutta.
- Sosiaali- ja terveyskeskusten asema palvelujärjestelmässä on vahva

Palvelulupaus

”Saat sosiaali- ja terveyskeskuksen palveluja tarpeitasi vastaavalla tavalla”

Palvelun tuottajan valinnan periaatteet

- Järjestämme sosiaali- ja terveys-keskuspalvelut omana toimintana tai yksityisenä palvelutuotantona varmistamaan saatavuutta tai täydentämään ja omia palveluja.
- Laajan palvelun sosiaali- ja terveyskeskuksissa tarjolla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluita, joita voivat tuottaa mm. järjestöt ja muut toimijat.
- Hankinnassa suosimme ulkoistuksia palvelukokonaisuuksittain, varmistamme markkinoiden toimivuuden ja ehkäisemme keskittymistä.

Palveluverkon muodostamisen periaatteet

- Digipalvelut ovat laajasti käytettävissä
- Sote-pisteet ja liikkuvat palvelut ovat lähipalveluita ja sijoittuvat pääsääntöisesti pieniin kuntakeskuksiin tai täydentävinä palveluina myös muihin kuntakeskuksiin
- Sote-asetat sijoittuvat seudullisina palveluina väestökeskittyisiin
- Sote-keskukset sijoittuvat pääsääntöisesti seudullisesti keskitettyinä palveluina seutukuntien keskuksiin
- Perhekeskus on osa sote-keskustoimintaa
- Yliopistollinen sote-keskus tarjoaa terveydenhuollon keskitettyjä etävastaanottopalveluja

1. Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut

Palveluverkko

Palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

Palvelurakenne

Lähi-
palvelut

Seudulliset palvelut

Seudullisesti keskitetyt palvelut

Hyvinvointialueitasoiset palvelut

Sosiaali- ja terveystieteet

Palvelupisteittäin vaihtelevat mutta määrällisesti rajatut lähipalvelut. Esimerkiksi sairaanhoitajan tai mielenterveyshoitajan vastaanotto. Aina neuvontaa ja ohjausta.

Sosiaali- ja terveystieteiden keskitetyt palvelut

Kaikkien väestöryhmien tavanomaiset sosiaali- ja terveystieteen palvelut, palveluvalikoima voi vaihdella toimipistekohtaisesti. Erikoissairaanhoidon etäkonsultaatiot.

Sosiaali- ja terveystieteen keskitetyt palvelut

Kaikkien väestöryhmien palvelut saatavilla laajana valikoimana ennaltaehkäiseviä ja korjaavia sosiaali- ja terveystieteen palveluja. Asiakasohjaus ja kolmannen sektorin yhteistyö. Erityistason sosiaalipalveluja ja erikoissairaanhoidon palveluja harkitusti. Osa sote-keskuksista profiloituu osaamisellaan

- Mielenterveys-päihdepalveluihin ja työikäisten sosiaalipalveluihin
- Ikääntyneiden palveluihin

Yliopistollinen sosiaali- ja terveystieteen keskus

Erityistason konsultaatiopalvelut, keskitetyt etäpalvelut, monialainen osaamisen ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Perustason palvelut

Perustason palvelut

Laajat perustason palvelut. Tuetaan kotiin annettavia palveluita

Yhteiset ja erityistason sosiaali- ja terveystieteen palvelut

Liikkuvat palvelut
Digipalvelut

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

2. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut 1/2

Tavoitteet

- Lapset ja nuoret voivat hyvin ja saavat tukea hyvään ja turvalliseen elämään.
- Ennaltaehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut edistävät osallisuutta yhteiskuntaan ja vähentävät lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelutarvetta.
- Tuotamme lapsiperheiden palvelut oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti lapsen omassa elinympäristössä.
- Palvelut ovat laadukkaita, vaikuttavia ja yhdenmukaisesti toteutettuja koko Varsinais-Suomen alueella. Erityistason palvelujen tarve vähenee.

Palvelulupaus

” Saat tarvitsemaasi tukea ja apua nopeasti, läheltä ja tarvitsemallasi tavalla.

” Jos sosiaalipalvelun tarpeesi jatkuu pitempään, palvelustasi vastaa oma nimetty työntekijä.

Palvelurakenne, palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

- Perhekeskuksen keskeisiin palveluihin sisällytämme sosiaalihuoltolain mukaisia lapsiperhepalveluita, ennaltaehkäiseviä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita kuten neuvolapalveluja, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja sekä lisäksi oppilas- ja opiskelijahuollon kuraattori- ja psykologipalveluja ja kasvatus- ja perheneuvonnan palveluja.
- Sote-keskukset ja erikoissairaanhoido tarjoavat perhekeskuspalveluille konsultaatiota ja perhekeskuksiin jalkautuvia avoterveydenhuollon palveluita.
- Päihde- ja mielenterveyspalvelut, lapsiperheiden sosiaalityö sekä erityistason sosiaalipalvelut kuten lastensuojelu sekä vammaispalvelut jalkautuvat perhekeskuksiin.
- Sovitamme perheiden palveluja yhteen kuntien ja kolmannen sektorin palvelujen kanssa.

- Perhekeskuksissa sovitamme lasten ja nuorten ja perheiden palveluja yhteen asiakaslähtöisesti.
- Lapsiperhesosiaalityön ja erityistason palveluissa kuten lastensuojelussa painotamme ennaltaehkäiseviä palveluja, avohuollon ja kotiin vietäviä palveluita ja varhaisen tuen palveluita sekä monialaista yhteistyötä.
- Tarjoamme avoterveydenhuollon, lapsiperhesosiaalityön ja erityistason palveluja kuten lastensuojelua myös perhekeskuksissa.
- Vähennämme lastensuojelun sijaishuollon ja muiden erityistason palvelujen tarvetta painottamalla varhaisen vaiheen lapsiperheiden palveluita

Tavoitteet

- Lapset ja nuoret voivat hyvin ja saavat tukea hyvään ja turvalliseen elämään.
- Ennaltaehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut edistävät osallisuutta yhteiskuntaan ja vähentävät lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelutarvetta.
- Tuotamme lapsiperheiden palvelut oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti lapsen omassa elinympäristössä.
- Palvelut ovat laadukkaita, vaikuttavia ja yhdenmukaisesti toteutettuja koko Varsinais-Suomen alueella. Erityistason palvelujen tarve vähenee.

Palvelulupaus

” Saat tarvitsemaasi tukea ja apua nopeasti, läheltä ja tarvitsemallasi tavalla.

” Jos sosiaalipalvelun tarpeesi jatkuu pitempään, palvelustasi vastaa oma nimetty työntekijä.

Palvelun tuottajan valinnan periaatteet

- Lisäämme lapsiperheiden kotipalvelua omana tuotantonamme.
- Varmistamme kolmannen sektorin roolia lapsiperheiden palveluissa.
- Vahvistamme lastensuojelun sijaishuollon omaa tuotantoa, jotta meillä on riittävästi sijaishuollon ympärivuorokautisia omia palveluita.
- Lisäämme lastensuojelun perhehoidon osuutta ja vahvistamme perhehoidon toimintaedellytyksiä.

Palveluverkon muodostamisen periaatteet

- Kotiin annettavat palvelut palvelevat perheitä koko alueellamme.
- Perhekeskuksilla on omia palvelupisteitä. Sen toimipaikkoja voi olla lisäksi varhaiskasvatyüksikköjen, koulujen ja oppilaitosten yhteydessä. Lisäksi perhekeskus jalkautuu verkostomaisesti lähelle asiakkaita.
- Tarjoamme lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun palveluita perhekeskuksissa seudullisina ja seudullisesti keskitettyinä palveluina
- Lisäksi tarjoamme lapsiperheiden sosiaalihuollon palveluita laajasti liikkuvina palveluina ja digipalveluina asiakkaiden lähellä.

2. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Palveluverkko	Palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen	Palvelurakenne
Lähi- palvelut Seudulliset palvelut Seudullisesti keskitetyt palvelut Hyvinvointialueitasoiset palvelut	Sosiaali- ja terveystieteet Palvelupisteittäin vaihtelevat mutta määrällisesti rajatut lähipalvelut. Esimerkiksi sairaanhoitajan tai mielenterveyshoitajan vastaanotto. Aina neuvontaa ja ohjausta. Sosiaali- ja terveysasemat ja perhekeskuspalvelut osittain, Kotiin annettavat palvelut, varhaisen tuen palvelut ja avohuollon tukitoimet, hajautettu ja liikkuva lapsiperhesosiaalityö, lastensuojelun avohuollon sosiaalityö. Ennaltaehkäisevät palvelut ja yhteistyö oppilaitosten ja varhaiskasvatuksen sekä kolmannen sektorin kanssa Sosiaali- ja terveyskeskukset ja perhekeskuspalvelut Asiakasohjaus, sosiaaliohjaus ja lapsiperhesosiaalityö, lastensuojelun sosiaalityön neuvonta/konsultaatio sekä palvelutarpeen arviointi; alueellisesti keskitetty lastensuojelun sosiaalityön palvelu, tuettu asuminen. Ennaltaehkäisevät palvelut ja yhteistyö oppilaitosten ja varhaiskasvatuksen sekä kolmannen sektorin kanssa Yliopistollinen sosiaali- ja terveyskeskus Erityistason konsultaatiopalvelut, keskitetyt etäpalvelut, monialainen osaamisen ja palvelujen kehittäminen	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Perustason palvelut Perustason palvelut Laajat perustason ja erityistason palvelut. Tuetaan kotiin annettavia palveluja Yhteiset ja erityistason sosiaali- ja terveystieteet Digipalvelut Liikkuvat palvelut

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

3. Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Tavoitteet

- Mielenterveys- ja päihdepalvelujen matalan kynnyksen ja muut ensivaiheen palvelut ovat helposti saatavilla. Ne toteutuvat oikeaan aikaan ja laadukkaasti koko Varhan alueella.
- Vähennämme tarvetta erikoissairaanhoidon, laitoshoidon ja asumispalvelujen käytölle vaikuttavilla ja yhdenmukaisesti saatavilla olevilla peruspalveluilla.

Palvelulupaus

” Saat tarvittaessa ripeästi yhteyden valitsemassasi palvelukanavassa. Saat mielenterveys- ja päihdepalveluja tarpeittesi mukaan – tarvitessasi sovitamme niitä yhteen. Jos palveluntarpeesi jatkuu pitempään, sinulle nimitään oma työntekijä.

Palvelurakenne, palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

- Laajennamme digitaalisia palveluita, ja tukea on saatavilla ympärivuorokautisesti.
- Painotamme matalan kynnyksen, digitaalisia, kotiin vietäviä sekä jalkautuvia liikkuvia avopalveluita. Tavoitteenamme on vähentää asumispalvelujen ja laitospalvelujen tarvetta.
- Monialaista mielenterveys-päihdepalvelu-osaamista saa sote-keskuksissa.
- Kuntoutumista tukevat koulutetut kokemus asiantuntijat ja kolmannen sektorin palvelut.
- Otamme huomioon perheen kokonaistilanteen ja muut tarvittavat palvelut.

Palvelun tuottajan valinnan periaatteet

- Järjestämme mielenterveys- ja päihdepalveluja omiana toimintanamme. Yksityisellä palvelutuotannolla täydennämme omia palvelujamme.
- Vahvistamme omaa palvelutuotantoamme erityisesti asumispalveluissa, yhteisösozialityössä ja etsivässä työssä sekä päihde- ja riippuvuuspalveluiden avo-, laitosvieroitus- ja selviämisasemapalveluissa.
- Siirrymme monialaiseen arviointiin mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluiden ja päihdelaitoskuntoutusten arvioinneissa. Hyödynnämme tarvittaessa omia asumispalveluyksiköitämme.

Palveluverkon muodostamisen periaatteet

- Liikkuvat ja kotiin vietävät palvelut ovat osa avopalvelujamme. Ne mahdollistavat yhdenvertaisen palveluiden saatavuuden koko alueellamme.
- Tarjoamme monialaisia mielenterveys- ja päihdepalveluita sote-pisteissä, sote-asetilla ja sote-keskuksissa. Niitä tuetaan yhteisillä, hyvinvointialueetasoisilla mielenterveys- ja päihdepalveluilla sekä erikoissairaanhoidon tarjoamalla konsultaatioilla ja liikkuvilla palveluilla.
- Keskitämme psykiatrisen erikoissairaanhoidon avopalveluita alueellisiin yksiköihin Turkuun, Saloon, Loimaalle ja Uuteenkaupunkiin

3. Mielenterveys- ja päihdepalvelut (perustaso)

Palveluverkko

Palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

Palvelurakenne

Lähi-
palvelut

Seudulliset palvelut

Seudullisesti keskitetyt palvelut

Hyvinvointialueitasoiset palvelut

Sosiaali- ja terveystieteet: Palvelupisteittäin vaihtelevat mutta määrällisesti rajatut lähipalvelut. Esimerkiksi sairaanhoitajan tai mielenterveyshoitajan vastaanotto. Aina neuvontaa ja ohjausta.

Sosiaali- ja terveysasemat

Tutkimus, hoito ja kuntoutus moniammatillisesti avohoitona (ml. korvaushoito). Neuvonta ja ohjaus, sosiaaliohjaus ja sosiaalityö

Päivätoiminta ja jalkautuva sosiaalinen kuntoutus
Asumisen palvelut (yhteisöllinen ja ympärivuorokautinen palveluasuminen)

Sosiaali- ja terveystieteet

Tutkimus, hoito ja kuntoutus moniammatillisesti avohoitona (ml. korvaushoito ja ryhmämuotoiset hoidot). Sosiaalihuollon monialaiset palvelut

Yhteiset palvelut Selvämisasemahoito ja laitosvieroitushoito, asumispalveluiden arviointiyksiköt

Yliopistollinen sosiaali- ja terveystieteiden keskus

Erityistason konsultaatiopalvelut, keskitetyt etäpalvelut, monialainen osaamisen ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Suppeat perustason palvelut

Perustason palvelut

Laajat perustason palvelut.

Yhteiset ja erityistason sosiaali- ja terveystieteiden palvelut

Liikkuvat palvelut
Digipalvelut

Ikääntyneiden palvelut

4. Ikääntyneiden palvelut

Tavoitteet

- Hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelumme vahvistavat ikääntyneiden osallisuutta ja toimintakykyä.
- Tarjoamme palveluja oikea-aikaisesti ja monimuotoisesti kotiin tai kodinomaiseen ympäristöön.

Palvelurakenne, palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

- Hoidon tarpeen arviointi ja palvelu/hoitosuunnitelma varmistavat palvelujen yhteensovittamisen ja vaikuttavuuden. Kuntouttavat arviointiyksikkömme tukevat ikääntyneiden palvelutarpeen arviointia.
- Tuemme kotona asumista kuntoutuspalveluilla, kuntouttavalla päivätoiminnalla, tilapäishoidolla sekä teknologialla.
- Äkilliseen avuntarpeeseen vastaamme sosiaalipalvelujen ja ensihoidon yhteistyönä.
- Vahvistamme yhteisöllisen asumisen, perhehoidon ja kotona asumista tukevien palvelujen osuutta. Luovumme pitkäaikaisesta laitospalvelusta ja vähennämme ympärivuorokautisen palveluasumisen osuutta.
- Sosiaali- ja terveyskeskuksista saa kuntoutuksen erityisosaamista ja konsultaatiotukea sekä ikääntyneiden tarvitsemia lääkäripalveluja.
- Ehkäisemme yksinäisyyttä yhteistyössä kuntien ja kolmannen sektorin kanssa.

Palvelun tuottajan valinnan periaatteet

- Tuotamme kotiin annettavat palvelut sekä ympärivuorokautisen palveluastumisen monituottajamallilla. Kumppaneina on yrityksiä ja järjestöjä.
- Etsimme kumppaneita investoimaan yhteisöllisen asumisen yksiköihin. Me vastaamme asukasvalinnasta ja määrittelemme palvelutarpeen. Palvelut tuotamme monituottajamallilla.
- Ikääntyneiden perhehoitoa toteutamme toimeksiantosuhteessa.

Palvelulupaus

"Tuemme sinua ja toimintakykyäsi ikääntyessäsi. Varmistamme riittävät palvelut palvelutarpeesi mukaan yhdessä kanssasi."

Palveluverkon muodostaminen periaatteet

- Digitaaliset asiakaspalvelut ja ammattilaisten konsultaatiopalvelut ovat käytettävissä koko Varsinais-Suomessa.
- Perustamme kotona asumista tukevat palvelut sosiaali- ja terveyskeskuksiin.
- Kuntouttavat arviointiyksiköt sijoitamme seudullisesti, mahdollisuuksien mukaan niiden sosiaali- ja terveyskeskusten välittömään yhteyteen.
- Ympärivuorokautisen palveluasumisen pyrimme järjestämään lähellä asiakkaan toivomaa asuinympäristöä.
- Laajennamme yhteisöllisen asumisen ja ikääntyneiden perhehoidon palveluverkkoa koko Varhaan. Tavoitteenamme on tarjota palveluita lähellä asiakkaan toivomaa asuinympäristöä.
- Sosiaali- ja terveyskeskukset toimivat geriatrian ja ikääntyneiden kuntoutuspalvelujen tuki- ja osaamisyksikköinä.

4. Ikääntyneiden palvelut

Palveluverkko

Palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

Palvelurakenne

Lähi-
palvelut

Seudulliset palvelut

Seudullisesti keskittyneet palvelut

Hyvinvointialueelliset palvelut

Sosiaali- ja terveystieteet Palvelupisteittäin vaihtelevat mutta määrällisesti rajatut lähipalvelut. Esimerkiksi sairaanhoitajan tai mielenterveyshoitajan vastaanotto. Aina neuvontaa ja ohjausta.

Kotona asumista tukevat palvelut ml. kotihoito, tukipalvelut, kotikuntoutus, kuntouttava päivätoiminta, omaishoitoa tukevat palvelut

Sosiaali- ja terveysasemat, ml. ikäneuvola,

Asumisen palvelut: iäkkäiden yhteisöllinen asuminen ja ympärivuorokautinen palveluasuminen, perhehoito, gerontologinen sosiaalityö

Sosiaali- ja terveystieteet: geriatrian ja kuntoutuksen erityisosaaminen, muistikeskukset, ikääntyneiden palvelujen lääkäripalvelut

Iäkkäiden kotona asumisen tuen palvelut:
Kuntouttavat arviointiyksiköt, asunnon muutostyöt

Yliopistollinen sosiaali- ja terveystieteiden keskus

Erityistason konsultaatiopalvelut, keskittyneet etäpalvelut, monialainen osaamisen ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Perustason palvelut

Perustason palvelut

Laajat perustason palvelut.
Tuetaan kotiin annettavia palveluja

Yhteiset ja erityistason sosiaali- ja terveystieteiden palvelut

Liikkuvat palvelut
Digipalvelut

Perustason sairaalapalvelut

5. Perustason sairaalapalvelut

Tavoitteet

- Kotisairaalahoido on ensisijaista, kun tarvitaan perustason hoitoa tai kuntoutusta
- Osastomme tarjoavat vaikuttavaa hoitoa, kuntoutusta, seurantaa ja tutkimuksia, tavoitteenamme aina potilaan toimintakyvyn paraneminen
- Hoitojakson päätyttyä ohjaamme potilaat tarvittavien palveluiden piiriin.
- Osastomme toimivat kotisairaalahoidon tukiosastoina tarjoten tarvittaessa hoitoa osastolla.

Palvelulupaus

” Hoitomme huomioi tarpeesi monipuolisesti. Tuemme nopeaa kuntoutumistasi ja kotona pärjäämistä.

Palvelurakenne, palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen

- Yhdenmukaistamme perustason sairaalahoidon toimintatavat sisäänotosta alkaen kuntouttaviksi ja parhaiden käytäntöjen mukaan toimiviksi.
- Osalla vuodeosastoita keskitymme tiettyjen asiakasryhmien erityistarpeisiin.
- Perustason vuodeosastot, kotisairaala ja kotisaattohoito toimivat osana sairaalahoidon kokonaisuutta.
- Sovitamme sairaalahoidon palvelut yhteen asumispalvelujen ja kotihoidon kanssa toimivaksi palveluketjuksi. Näin mahdollistamme sujuvan kotiuttamisen.
- Otamme omaisten ja läheisten osallisuuden huomioon koko hoitojakson ajan.

Palvelun tuottajan valinnan periaatteet

- Tuotamme ensisijaisesti itse vuodeosasto-, kotisairaala- ja kotisaattohoitopalvelut.

Palveluverkon muodostamisen periaatteet

- Määrittelemme vuodeosastojen kapasiteetin ja palveluverkon väestön palvelutarpeita vastaavaksi.
- Taloudellisesti ja toiminnallisesti järkevä toiminta vaatii riittäviä ympärivuorokautisia henkilöstöresursseja ja diagnostisia tukipalveluita. Näiden turvaaminen edellyttää keskittämistä useamman vuodeosaston yksiköihin.
- Laajennamme kotisairaala- ja kotisaattohoitopalvelut kattamaan yhdenmukaisina koko alueemme.

5. Perustason sairaalapalvelut

Palveluverkko	Palveluvalikoima ja palvelujen yhteensovittaminen	Palvelurakenne
Lähi- palvelut	Liikkuvat palvelut Kotisairaala ja kotisaattohoito	Perustason palvelut
Seudulliset palvelut	Perustason vuodeosastot Jokaisessa vuodeosastoyksikössä on joitakin seuraavista toiminnoista: • Akuuttihoitoon erikoistunut kuntouttava vuodeosasto• Erityistä kuntoutusta tarjoava vuodeosasto• Keskitetty saattohoitoyksikkö• Geriatrinen tutkimusyksikkö• Perustason kuntouttava vuodeosasto ja saattohoito	Perustason sairaalapalvelut, jotka tuotetaan sote-keskusten ja lähisairaaloiden yhteydessä. Tuetaan kotiin ja asumispalveluihin annettavia sairaalapalveluja.
Seudullisesti keskitetyt palvelut	Vaativa palliatiivinen ja saattohoito Sairaalageriatria Konsultaatiot perustasolle	Erikoistason palvelut
Hyvinvointialueitasoiset palvelut		

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Liikkuvat palvelut
Digipalvelut

Muiden palvelujen keskeisiä tavoitteita

Muita keskeisiä tavoitteita

Erikoissairaanhoidon, päivystys ja ensihoito

Vammaispalvelut, työikäisten sosiaalipalvelut ja muut sosiaalipalvelut

Kehitämme sosiaali- ja terveydenhuollon sekä perustason ja erityistason välisistä hoito- ja palveluketjuista entistä vaikuttavampia ja yhdenvertaisempia

Tarjoamme entistä monipuolisempia asiointitapoja – myös digitaalisesti

Yliopistosairaalamme on korkeatasoinen erikoissairaanhoidon palveluiden tuottaja ja kehittäjä sekä maineikas tutkimus- ja koulutusyksikkö

Turvaamme tarvetta vastaavan ja oikea-aikaisen hoitopääsyn

Vahvistamme erikoistason osaamisen tarjontaa myös sote-keskuksissa.

Vahvistamme ennalta ehkäisevää toimintaa, toimintakykyä tukevia avopalveluita ja kotiin vietäviä palveluja

Vahvistamme moniammatillisten tiimien osaamista sekä palveluiden laatua ja jatkuvuutta

Tuemme ihmisten elämänhallintaa ja hyvinvointia. Näin vähennämme sosiaalisten ongelmien kärjistymistä ja edistämme työ- ja toimintakyvyn säilymistä ja vahvistumista.

Asiakasohjaus	Asiakkaalle annettav a y leinen neuv onta ja ohjaus tai palv elutarpeen arvioinnin perusteella tehtäv ä palv eluohjaus (THL)
Digitaalinen palvelu	Verkkosiv usto tai mobiilisov ellus sekä niihin liitty v ä toiminnallisuudet (Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta 306/2019)
Erytystason sosiaali- ja terveystalvetu	Perustasoa v aativ amat palvelut, jotka edellyttävät erity isosaamista, esimerkiksi lastensuojelu tai erikoissairaanhoido
Etäpalvelu	Asiakkaan kotiin tai muihuun y mpäristöön annettav a palv elu, joka toteutetaan digitaalisiin apuv älinein: esim. etäv astaanotto, etäkuntoutus, etäseuranta, lääkkeen annosjakeluautomaattipalv elu.
Keskitetty palvelu	Palv elu, jota tarjotaan asiakkaan päi v ittäisen eliny mpäristön ulkopuolelta käsin seudullisesti/alueellisesti/v altakunnallisesti keskitettynä
Kotiin annettava palvelu	Asiakkaan kotiin/asumisympäristöön kertaaluonteisesti tai säännöllisesti annettav a f y ysinen tai digitaalinen palv elu, esim. kotihoido, kotipalv elu, kotikäynti, kotisairaalahoido, kotikuntoutus, kotisaattohoito
Kuntouttava arviointiyksikkö	Palv elu, joka selvittää, millaista apua iäkäs asiakas tarvitsee kotona asumisen tueksi ja samanaikaisesti tukee asiakkaan toimintakykyä hänelle räätälöidyllä terapia- y .m. palv eluilla
Lähipalvelu	Palv elu, jota annetaan asiakkaan päi v ittäisessä eliny mpäristössä tai tarjotaan asiakkaille helposti saav utettavana sähköisenä palv eluna (THL).
Matalan kynnyksen palvelut	Palv elu, jossa on tarkoituksella madallettu asiakkaalta v aadittav ia edellytyksiä palv eluun hakeutumisessa. Esimerkiksi palvelun maksuttomuus, anony ymius tai palvelun tarjoama tuki tai hy ödykkeet.
Monituottajamalli	Tapa järjestää palveluja siten, että palveluita tuottavat useat eri toimijat, hy v invoituus itse, y ritykset ja/tai kolmas sektori
Palvelujen saatavuus	Tila, jossa asiakkaan tarpeisiin v astaav ia palveluja on riittävästi tarjolla ja oikea-aikaisesti käytävissä (THL)
Palvelujen saavutettavuus	Tila, jossa asiakkaan pääsy palveluihin on v armistettu ja asiakas pystyy hyödyntämään palveluja (THL)
Palvelujen yhteensovittaminen (integraatio)	Toiminta, jossa sosiaali- ja terv ey palvelujen järjestäjät tai sosiaali- ja terv ey palvelujen tuottajat huolehtii asiakkaan/asiakkaiden tarv itseman palvelukokonaisuuden muodostamisesta
Palveluketju / Hoitoketju	Tietylle asiakasryhmälle tiettyyn tarpeeseen suunniteltujen perättäin tai osin y htäikaisesti toteutettujen palvelujen muodostama palvelukokonaisuus. Terv eydenhuollon palveluissa käytetään nimitystä hoitoketju.
Palvelukokonaisuus	Asiakasryhmän tarpeisiin perustuv a, useista palveluista koostuv a kokonaisuus, jonka järjestämiseen, tuottamiseen tai toteuttamiseen voi osallistua yksi tai useampi toimija (THL)
Palvelun ulkoistaminen	Organisaation osan tai palvelutoiminnan osittaista siirtämistä ostettavaksi ulkopuoliselta y ritykseltä.
Palvelupolku	Asiakkaan palvelutarpeeseen perustuv a suunnitelmallinen, y ksilöllisesti toteutettava ja v aiheittain etenevä kokonaisuus, joka koostuu useista eri palveluista tai palveluprosesseista (THL)
Palvelurakenne	palvelut luokitellaan "kevyistä raskaisiin" sen mukaan, miten resurssi-intensivistä palvelu on: y leinen terv eyden ja hy vinvoinnin edistäminen – sairauksien ehkäisy – perustason avopalvelut – erikoistason avopalvelut – y mpäri v uorokautiset hoito- ja hoiv apalvelut
Palvelutarve	Asiakkaan todettu tarve saada sellaisia palveluja, jotka asiantuntijan arvion mukaan tukevat asiakasta (THL)
Palveluvalikoima	Luettelo tietyn palvelukokonaisuuden sisällä annettavista palveluista.
Palveluverkko	Saman palvelutoiminnan piirissä olevien fy ysisten toimipisteiden ja digitaalisten palvelujen kokonaisuus (MAL 2016).
Perhehoito	Sosiaalipalvelu, jossa perhehoitaja antaa sosiaalihuollon asiakkaalle hoitoa tai huolenpitoa joko omassa kodissaan tai asiakkaan kotona (TEPA)
Perhekeskus	Palvelu erikosto, joka tarjoaa v arhaista tukea sekä v astaa lasten, nuorten ja perheiden hy v invoituun ja avun tarpeisiin. Perhekeskus voi toimia v erkostomaisena, fyysisessä toimipisteessä tai sähköisen perhekeskuksen muodossa (THL).
Seudullinen palvelu	Palveluja tarjotaan myös seutukeskuksia pienemmissä v äestökeskityksissä, jolloin merkittävä osa seudun asiakkaita saa palvelua lähiympäristössään sijaitseva toimipisteessä.
Seudullisesti keskitetty palvelu	Palvelua tarjotaan alueellisesti keskitettynä siten, että v ain osa asiakkaita saa palvelun lähiympäristössään. Esimerkiksi Turkuun ja seutukeskuksiin keskitetyt palvelut.
Sosiaali- ja terveyskeskus	Sosiaali- ja terv eydenhuollon toimintayksikkö, joka laaja-alaisesti tarjoaa julkisesti rahoitettuja sosiaalihuollon palveluja ja perusterv eydenhuollon palveluja sekä mahdollisesti joitain näitä täydentäviä palveluja (THL)
Sosiaali- ja terveystalvetu	Varhan fy ysinen palvelupiste, joka tarjoaa muutamia sosiaali- ja terv ey palveluja lähipalveluna ja on avoinna 1-5 arkipäivinä v iikossa.
Yhteisöllinen asuminen	Sosiaalipalvelu, jossa palvelunantaja järjestää sosiaalihuollon asiakkaalle tämän tarpeita v astaavan asunnon esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä sekä mahdollisuuden osallistua siellä tarjottav a n, sosiaalista kanssakäymistä edistävään toimintaan
Ympäri v uorokautinen palveluasuminen	Sosiaalipalvelu, jossa palvelunantaja järjestää sosiaalihuollon asiakkaalle tämän tarpeita v astaavan asunnon yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä sekä tämän tarv itseman hoidon ja huolenpidon v iipymättä ja v uorokaudenajasta riippumatta